

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 19 februari 1936 kl. 1 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om upphävande av bestämmelsen om upprensning vid voteringar inom riksdagens kamrar.

Uti en inom första kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 7, av herr *Lindhagen* hemställes, »1) att i de reglementariska föreskrifterna för riksdagen uteslutes bestämmelsen, att omröstning skall börjas med uppstigning, och sålunda varje votering sker med tillitande endast av den elektriska apparaten; 2) att alla fyra siffrorna i omröstningstavlans tillkännagivande och således även de frånvarandes antal skola protokollföras».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Då öppen omröstning genom grundlagsändring år 1925 infördes i riksdagens kamrar anordnades den genom närmare bestämmelser i reglementariska föreskrifter för riksdagen sålunda, att med vissa undantag uppreningsförfarandet (först) skulle begagnas, men att, om talmannen var tveksam om omröstningens resultat eller begäran om rösträkning framställdes, uppreningsförfarandet skulle tillgripas. Denna sistnämnda röstningsmetod skulle omedelbart användas vid gemensamma voteringar samt då talmannen före omröstningens början så beslutade eller då vid den slutliga voteringen i ett ärende sist vid voteringspropositionens godkännande begäran om rösträkning med namnanteckning framställdes av minst en tiondel av kammarens ledamöter.

Sedermera uppdrog 1932 års riksdag åt fullmäktige i riksgäldskontoret att verkställa utredning rörande möjligheterna m. m. för införande av elektrisk omröstningsapparat i kamrarna. I konstitutionsutskottets till grund för beslutet liggande utlåtande, nr 29, i ämnet uttalades, att uppreningsförfarandet vore förenat med så stora fördelar, att det borde bibehållas, och omröstningsapparat sålunda endast begagnas, då rösträkning skulle äga rum. Genom ändringar år 1934 i reglementariska föreskrifter för riksdagen ersattes också det mera tidsödande uppreningsförfarandet men däremot icke uppreningsförfarandet med röstning medelst omröstningsapparat. I den till grund för beslutet liggande reservationen till konstitutionsutskottets utlåtande, nr 23, i ämnet framhölls, att man, genom att åtminstone tills vidare låta omröstning medelst omröstningsapparat endast ersätta omröstning medelst namnuppdrag, vunde fördelen, att omröstningsförfarandet även framdeles så nära som möjligt anknöte till förut gällande ordning.

Uppreningsmetoden har alltså avsiktligt, och icke såsom motionären antagit oöverlagt, bibehållits även efter införandet av elektrisk omröstnings-

apparat. Detta omröstningssätt föranleder ej heller någon egentlig tidsspil-
lan; det motsvarar fullt ut sitt syftemål att i det övervägande antalet smärre
frågor, där någon begäran om rösträkning i regel icke förekommer och icke
heller kan anses vara påkallad, på ett bekvämt sätt träffa ett snabbt av-
görande. Talmännen begagna sig därför icke heller i regel av möjligheten
att besluta, att röstning medelst omröstningsapparat med förbigående av
uppresningsförfarandet omedelbart skall begagnas. Någon mera utbredd
önskan inom riksdagen att avskaffa uppresningsmetoden torde för övrigt ej
heller förefinnas. Utskottet avstyrker därför bifall till förslaget härom och i
följd därav även till vad i motionen i övrigt föreslagits.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens
åtgärd föranleda.

Stockholm den 19 februari 1936.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar Reuterskiöld, Hallén, Strömberg, Gustaf Adolf Björkman,
Oscar Gottfrid Karlsson*, Stendahl*, Källman, Carl Lindmark, Karl Bodin, John
Björck, Karl August Johanson, Borg*, Persson i Trängen, Lindskog*, Fast*, Vougt*,
Ewald Lindmark*, Nordström i Torsby*, Näslund och Nilsson i Karlstad*.*

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herr *Reuterskiöld* som, med instämmande av herr *Källman*, anför:

»Uppresningsförfarandet bibehölls vid införandet av den elektriska vote-
ringsapparaten huvudsakligast för att icke hindra godtagandet av förslaget
om sådan apparats användande; något sakskäl för bibehållandet fanns
däremot icke, då man knappast kan som sakskäl anse, att genom uppres-
ningen skenet av öppen omröstning bättre bevarades. Då tiden ännu icke
kan anses mogen för den dyrbara elektriska voteringsapparats avskaf-
fande, har jag ansett ett bifall till motionen vara en ofrånkomlig konsekvens
av apparats bibehållande, och därför inom utskottet yrkat, att förslag
skulle framläggas i detta syfte till ändring av de Reglementariska föreskrif-
terna, men då ett sådant textförslag icke kan reservationsvis framföras till
antagande i kamrarna, har jag saknat anledning utarbета ett sådant.»